

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

960. MEDDELELSE

Udgivet af
Statens
Planteavlssudvalg

72. ÅRGANG 5. NOVEMBER 1970

Forsøg med middeltidige kartoffelsorter 1966-69

Forsøgene er gennemført på sandjord ved Jyde-
vad, Lundgaard, Studsgaard og Tylstrup i 4 år
og på lermuld ved Lyngby i 1966-67.

Læggematerialet er fremavlet og opbevaret ved
Tylstrup, hvorfra det er leveret til forsøgsstederne
sorteret i størrelsen 30-50 mm. Inden lægningen
blev knoldene let forspirede. Plantetal, gødskning
samt udbytte af målesorten i gennemsnit af for-
søgsperioden fremgår af tabel 1.

Forfrugten var i de fleste tilfælde korn, men

var i 1966 og 1969 kløvergræs ved Tylstrup. I
vækstperioden blev der normalt sprøjtet 2-3 gan-
ge mod kartoffelskimmel.

Udbytte og knoldstørrelse

Det fremgår af tabel 2, at i gennemsnit af 18 for-
søg i 4 år har Vandelsorten Rosva givet 11 pct.
lavere og den nematodresistente sort Amex 17
pct. lavere knoldudbytte end Bintje. Amex har et
højt tørstofindhold og er lidt mere storknoldet

Tabel 1. Plantetal og gødskning m.v., pr. ha

	1.000 planter	t		kg			Mg	Bintje hkg knolde
		stg.	ajle	N	P	K		
Jydevad 1966-69	51,3	40	25	53	3	6	28	397
Lundgaard »	42,9	38	—	90	24	125	—	390
Studsgaard »	47,6	30	—	86	43	160	37	390
Tylstrup »	41,7	40	—	60	15	61	48	546
Lyngby 1966-67	51,3	—	—	105	24	120	80	498

Tabel 2. Knoldudbytte m.v.

	Knolde		Pct. tørstof	Vægt-pct. knolde			Knold- vægt, g	Tidlig- hed ¹⁾
	hkg	fht.		over 50 mm	30/50 mm	under 30 mm		
1966-69, 18 forsøg								
Bintje.....	438	100	22,1	45	53	2	74	5,6
Rosva.....	392	89	20,6	51	46	3	77	5,4
Amex.....	365	83	24,4	63	36	1	88	5,7
L.S.D., 95%.....	19							
1968-69, 8 forsøg								
Bintje.....	398	100	22,2	39	59	2	68	5,2
Tylstrup 62-022.....	392	98	22,4	24	72	4	57	5,3
Spartaan.....	377	95	22,3	45	52	3	68	5,7
L.S.D., 95%.....	31							

¹⁾ 1-10, 1 = tidligst.

end de 2 øvrige sorter. Rosva har lavt indhold af tørstof og er nogle dage tidligere end Bintje og Amex.

I 8 forsøg igennem 2 år har Tylstrup-sorten 62-022 og den hollandske sort Spartaan givet næsten samme udbytte som Bintje, og har også nogenlunde samme tørstofindhold som Bintje. Spartaan er ret sildig og Tylstrup-sorten har de mindste knolde.

Tylstrup-sorten angrebet noget mere af bladrulle-syge end Bintje, og der fandtes lidt mere ringrust i knoldene. Spartaan viste sig mindre modstandsdygtig overfor rodflitsvamp på knoldene end Bintje, og sorten holdt sig knapt så godt under opbevaringen som de 2 andre sorter. I de 2 år var der kun angreb af kartoffelskimmel i få forsøg.

Angreb af bladrulle- og rynkesyge er bedømt i særlige smitteforsøg i Lyngby, hvor bladlusfre-

Tabel 3. Modtagelighed for sygdomme m.v.

	Kar. for kartoffelskimmel på top ¹⁾	Pct. pl. angr. af			Pct. knolde fri for				Efter opbevaring	
		blad-rulle-syge	rynke-syge	skimmel	rod-skurv ²⁾	ring-rust	plet-rust	pct. sunde knolde	kar. for spiring ³⁾	
1966-69										
Bintje	5,3	36	79	96	83	27	98	99	97	0,9
Rosva	5,1	41	22	98	87	26	98	99	97	1,5
Amex	2,5	12	57	98	91	41	96	96	98	1,2
1968-69										
Bintje	2,0	35	71	97	91	28	100	99	98	1,1
T. 62-022	0,3	58	26	100	99	59	96	100	100	2,1
Spartaan	0,0	27	26	96	96	18	100	100	95	1,1

¹⁾ 0 = ikke angr., 10 = stærkt angr. ²⁾ kar. 0+1+2 i SPF's skala, »exportegnet«.

³⁾ 0 = uspirede, 4 = 2 cm lange spirer.

Sygdomme, holdbarhed og spiringstilbøjelighed

I tabel 3 ses, at Rosva og især Amex gennemgående er mindre modtagelige for kartoffelskimmel, virus- og knoldsygdomme end Bintje, men er mere tilbøjelige til at spire under den sidste del af opbevaringsperioden end målesorten.

Også de 2 sorter T. 62-022 og Spartaan viste sig gennemgående mere modstandsdygtige overfor angreb af sygdomme end målesorten, dog blev

kvensen normalt er høj, og hvor der ved iblanding af infektorplanter tilstræbes stærke og ensartede smitteforhold. De øvrige bedømmelser er sket på forsøgsstederne.

Spisekvalitet

Fra alle forsøg er prøver indsendt til Statens Husoldningsråd, hvor der er foretaget ret omfattende bedømmelser af sorterens køkkentekniske og

Tabel 4. Spisekvalitet

	Udkogning	Smag	Mørk-farvning		Helheds-indtryk		C-vitaminindhold mg ascorbinsyre/100 g friskvægt	
			10 = mest	10 = bedst	10 = mest	10 = bedst	efterår	forår
1966-69								
Bintje	1,0	7,6	3,2	6,8	15,0	9,2		
Rosva	0,6	6,9	4,4	4,9	11,5	7,8		
Amex	0,9	6,9	4,2	4,6	9,9	6,7		
1968-69								
Bintje	1,0	7,5	3,4	6,5	14,6	9,5		
T. 62-022	1,0	6,5	3,9	5,3	11,7	7,6		
Spartaan	0,7	6,5	4,3	4,2	17,7	8,0		

ernæringsmæssige værdi. I tabel 4 er vist et ud-drag af disse resultater.

Bintje har været lidt mere tilbøjelig til at koge ud, men har ellers været bedst i de fleste andre henseender.

Rosva har et lavt tørstofindhold og koger kun lidt ud. Derimod mørkfarves den ret stærkt efter kogning, og får i det hele en ret lav helhedskarakter.

Også Amex har tilbøjelighed til at mørkfarves efter kogning, og bl.a. på grund af højt tørstofindhold egner den sig bedst som spisekartoffel først på sæsonen.

T. 62-022 og Spartaan holder sig godt i kog, men mørkfarves noget. Tylstrupsorten har forholdsvis lavt ascorbinsyreindhold.

Kort beskrivelse af sorterne

Bintje (K. L. de Vries, Holland). Afstamning: Munstersen \times Fransen. Middelstore, ovale knolde med flade øjne. Kødfarven gul. Hvide blomster, men ofte sparsom blomstring. Modtagelig for kartoffelbrok.

Rosva, Vandel 56-FF-12 (Landbrugets Kartoffelfond, Vandel). Afstamning: Bintje \times Dr. McIn-

tosh. Middelstore, ovale knolde med ret flade øjne og lysegult kød. Hvide blomster. Brokimmun. (Er anmeldt til nyhedsbeskyttelse).

*Amex** (R. J. Mansholt, Holland). Afstamning: 44.1004.5 \times M 13.4. Store ovale, lidt flade knolde med ret flade øjne og gult kød. Hvide blomster, brokimmun. Resistent overfor kartoffelnematod race A.

Tylstrup 62-022 (Statens Forsøgsstation, Tylstrup). Afstamning: T. 5499 \times Sebago. Ret små, ovale knolde med ret flade øjne og lysegult kød. Hvidblomstret. Brokimmun. Kommer ikke i handelen.

Spartaan (C. I. V., Holland). Afstamning: Bintje \times T. III 1. Middelstore, ovale knolde med ret flade øjne og lysegult kød. Violette blomster. Brokimmun. Er ikke i handelen.

* Godkendt til optagelse på sortliste over dyrkningsværdige planter (lov nr. 170 af 15/5-1968).

Statens Forsøgsstation,
Tylstrup.

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlkontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2299, tlf. (01) 84 50 57. Abonnementsprisen er for 1970 11,50 kr. årligt incl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.